

Marko Rovion (oik.) MR Urakointi Oy:ssä työturvallisuusasiat ovat kunnossa. Tärkeä merkitys tässä on Rovion kahdella luottomiehellä, työnjohtaja Teemu Karppisella (vas.) ja Joni Helanderilla (kesk.).

Työturvallisuus TARKASTETTU

Vapolle Vaalassa turvetta tuottavan Marko Rovion MR Urakointi Oy:ssä työturvallisuusasiat ovat todistetusti kunnossa. Yritykseen tehtiin nimittäin heinäkuussa työturvallisuustarkistus, josta Marko selvisi puhtain paperein.

”Vähän kyllä hirvitti, kun ilmoitus työturvallisuustarkastuksesta löytyi postilaatikosta. Mukana oli 22-kohmainen lista asioista, jotka tarkastuksessa tulitaisiin käymään lävitse. Tuli mieleen, että miten tästä selviää, vaikka tiesin kaiken olevan kunnossa”, Marko Rovio kertoo.

Asialistalla oli muun muassa työ-sopimuksiin, työaikakirjonpitoon, työterveyshuoltoon, kemikaaleihin, koneiden ja työvälineiden kuntoon ja riskienhallintaan liittyviä asioita.

Jälkikäteen voi todeta, että pelot olivat turhia. Huomautettavaa

ei juurikaan löytynyt, ja kolmisen tuntia kestänyt tapaaminen vietiin lävitse hyvässä hengessä.

”Kävimme läpi listalla olleet asiat yksi kerrallaan. Minä kerroin, miten mikäkin asia on hoidettu ja näytin tarvittavat dokumentit. Lopuksi tehtiin pieni kierros konekentällä.”

”Tapaamisesta jäi mukava tunne, mikä oli paljon tarkastuksen tehneen Markku Lehmikankaan ansiota. Hänellä oli hyvä, neuvo-va ja opastava ote. Tarkastus tuntui jopa hyödylliseltä, ja tulihan samalla käytyä läpi tämä puoli yrityksen

TARKASTAJAN NÄKÖKULMASTA

Tarkastaja Markku Lehmikangas Pohjois-Suomen aluehallintovirastosta. Miksi työturvallisuustarkastuksia tehdään?

Työsuojelun tarkoituksena on ehkäistä, vähentää ja poistaa työssä ja työoloista aiheutuvia tapaturmia, ammattitauteja sekä terveydelle haitallista fyysistä ja psyykkistä kuormitusta. Tässä tarkoituksessa työsuojelutarkastuksia tehdään työpaikoille vuosittain yhteensä noin 30 000, joista täällä Pohjois-Suomessa noin 3 100.

Mitä työturvallisuustarkastuksessa tapahtuu?

Tarkastus vaihtelee tarkastuksen kohteen ja tavoitteiden mukaan. Eniten tehdään ns. perusvalvontaa, jossa selvitetään kattavasti muun muassa työsuhdetta, työterveyshuoltoa ja työympäristöä koskevia asioita. Siinä tarkastaja selvittää työsuojelusäädösten noudattamista perehtymällä tarvittaviin asiakirjoihin, havainnoimalla tarkastettavien asioiden olemassaoloa, tilaa tai sisältöä sekä haastattelemalla työnantajan ja työntekijöiden edustajia sekä tarvittaessa muita henkilöitä.

Tarvittaessa tarkastaja antaa työnantajalle veloitteita havaitsemistaan puutteista. Vakavammista puutteista annetaan kehoituksia ja lievemmistä toimintaohjeita.

Kuinka paljon teet työturvallisuustarkastuksia turvealan yrityksiin?

Niitä kertyy vuosittain reilut kymmenen, esimerkiksi tänä vuonna 16. Kaikkiaan meillä Pohjois-Suomen aluehallintavirastossa tarkastuksia turvealan yrityksiin tehdään yleensä vähän yli 30 vuodessa, ja niitä tekee kolme henkilöä.

Miten hyvin turveyrittäjät ovat hoitaneet työturvallisuusasiat?

Tänä vuonna annoin turvealan työnantajille yhteensä 67 veloitetta, joista kehoituksia oli 9 ja toimintaohjeita 58. Määrät ovat samansuuruisia kuin muissakin yrityksissä, ja useimmat korjausta vaativat asiat olivat helposti hoidettavissa. Vapon turvetyömailla alkaa näkyä se, että Vapo on panostanut viime vuosina todella kovasti työturvallisuuteen.

Mistä asioista löytyi huomautettavaa?

Eniten (14 kpl) veloitteita tuli koneturvallisuuspuutteista, joista suurin osa koski nivelakseliin aiheuttamaa tapaturmariskiä. Toiseksi yleisintä oli kemikaaliluettelon puuttuminen tai puutteellisuus (12). Lisäksi monessa yrityksessä puuttui kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita (8).

Työsuojelun toimintaohjelma puuttui kahdeksassa yrityksessä ja työn vaarojen selvittäminen ja arviointi oli tekemättä tai puutteellinen kuudessa yrityksessä. Viidesssä tapauksessa työnantajat olivat tehneet suulliset työsopimukset, mutta eivät olleet antaneet keskeisiä ehtoja kirjallisena.

Miten tarkastukseen kannattaa valmistautua?

Tarkastaja lähettää hyvissä ajoin työpaikalle kirjallisen tarkastusilmoituksen, johon tutustumalla työnantaja voi valmistautua tarkastukseen. Ilmoituksessa kerrotaan tarkastuksen ajankohdan lisäksi sen arvioitu kesto, tarkastuksella käsiteltävät asiat, ketkä viranomaisen edustajat osallistuvat tarkastukseen ja keiden työpaikan edustajien olisi tarkoituksenmukaista olla läsnä.

Tarkastusilmoituksesta löytyy myös tieto niistä asiakirjoista, jotka työpaikkakäynnin aikana on tarkoitus käydä läpi. Tämän tarkoituksena on, että työnantaja varaa ne valmiiksi tarkastajan nähtäväksi. Asiakirjoja voidaan pyytää toimitettavaksi myös etukäteen ennen tarkastusta. Näin joskus varsin laajojen asiakirjakokonaisuuksien käsittely ei vie kohtuuttomasti aikaa itse tarkastuksesta.

Mitä haluaisit sanoa Vapon turveyrittäjille työturvallisuudesta?

Kyse on kausityöstä, jossa käytetään nuoria ja monesti kokemattomia työntekijöitä. Siksi heidän perehdyttäminen on erityisen tärkeää. Työturvallisuuden kannalta on haastavaa myös se, että työnjohtaja ja työkaverit ovat monesti kaukana, joten yksintyöskentely ja henkilöstötilat on otettava huomioon. Huomioon on otettava myös aliurakoitsijat eli kokonaisurakoitsijan on oltava perillä yhteisen työpaikan säännöksistä.

toiminnasta tavallista tarkemmin”, Marko arvioi.

Oikeastaan löytyi vain yksi asia, josta Markoa huomautettiin: Kemikaaliluettelossa oli käytössä vanha pohja.

Tarkastuksen tulos ei ole sinänsä mikään yllätys. MR Urakointi Oy:ssä työturvallisuuteen on nimitäin kiinnitetty tosissaan huomiota.

”Niihin asioihin on laitettu aikaa ja rahaa. Esimerkiksi tänä vuonna nivelakseliin suojaukseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Myös Vapon

Marko Rovio sanoo, että työturvallisuustarkastukseen kannattaa valmistautua etukäteen. Tarvittavat dokumentit kannattaa pitää järjestyksessä ja ajan tasalla.

►►► keväällä järjestämä työturvallisuuskoulutus tarkastuksen näkökulmasta hyvin kohdalleen. Sen ansiosta asiat olivat hyvin mielessä ja dokumentit ajan tasalla”, Marko kertoo.

Työturvallisuusasioissa hän korostaa kokeneempien työntekijöiden merkitystä. Heidän esimerkkinsä on tärkeä nuoremmille työntekijöille.

”Minulla on läpi vuoden töissä kaksi luottomiestä, jotka ovat työturvallisuusasioistakin selvillä samalla tavalla kuin minäkin ja pitävät huolta, että työmailla toimitaan sovitulla tavalla.”

Vinkkinä muille yrittäjille Marko sanoo, että työturvallisuustarkastukseen on syytä suhtautua vakavasti. Asia kannattaa ottaa esille ja käydä lävitse työntekijöiden kanssa. Samoin kannattaa varmistaa, että tarvittavat dokumentit ovat olemassa ja ajan tasalla.

”Etukäteen perehtyminen kannattaa”, hän tähdentää.

Lisäjännitystä Markolle aiheutti se, että työturvallisuustarkastusta olivat seuraamassa Vapolta toimitusketjupäällikkö Vesa Tiikkaja Pohjoisen alueelta ja Vapo Polttoainien tuotantopäällikkö Esa Marttila, joka sattui olemaan liikkeellä Pohjois-Suomessa juuri tuolloin.

”Toisaalta se oli ihan mukavaa-

HENKILO

- Marko Rovio aloitti työt turvetuotannossa vuonna 1988.
- Vuonna 1989 hän osti isänsä kansa ensimmäisen traktorin ja ryhtyi aliurakoitsijaksi.
- Vapon pääurakoitsija Roviosta tuli 2000-luvun alkupuolella.
- Nykyään Rovion MR-Urakointi Oy tuottaa turvetta Vaalassa Kärjensalmilla ja Pelson alueella.
- Rovion työmailla tuotetaan jyrsin-, pala- ja ympäristöturpeita.
- Talvisin toimeentuloa tuo lumiurakointi.
- Rovio työllistää ympärivuotisesti kaksi henkilöä ja kesällä noin 10.

kin. Marttila osasi rauhoitella etukäteen, että kyllä asiat ovat kunnossa ja ettei kannata hätkähtää, jos jostain pientä ilmenee”, Marko kertoo.

Esa Marttila muistuttaa omasta puolestaan, että työturvallisuustarkastukset ovat nykyään arkipäivää ja niihin on syytä varautua. Parhaimmillaan, kuten MR Urakointi Oy:n tapauksessa, ne ovat perehdyttämistä ja riskiarviointia.

”Sekin kannattaa muistaa, että kyse on ihan tavallisista ja tutuista asioista”, hän huomauttaa. ●